

honderdvijftig Nederlanders en ca. dertienhonderdvijftig personen van andere nationaliteit.¹ De bevolking van het *Judendurchgangslager* was, doordat zich in april enkele duizenden Joden 'uit de provincie' op bevel van Rauter naar Vught begeven hadden, begin mei tot bijna negenduizend zielen aangegroeid en daar kwamen tot september nog eens ruim drieduizend bij, maar uit dat totaal: ca. twaalfduizend Joden, werden in de zomer van '43 ca. tienduizendvijfhonderd naar Westerbork afgevoerd; het *Judendurchgangslager* (wij gaan er in het volgende hoofdstuk dieper op in) kromp dus belangrijk in; het werd begin juni '44, toen de laatste Joden Vught verlieten, opgeheven.

Wat de achttienhonderd bij *razzia's* gegrepen jongeren betreft: zij werden in aparte barakken ondergebracht (het *Studentenlager*) en veruit de meesten hunner werden vrij spoedig vrijgelaten; slechts een kleine groep van ca. veertig studenten werd in april '43 voor tewerkstelling naar Duitsland overgebracht. In de eerste dagen van mei '43 werd weer een geheel andere groep gevangenen het *Schutzhaftlager* Vught binnengevoerd: ca. driehonderd personen, hoofdzakelijk boeren, die aan de April-Meistakingen deelgenomen hadden – ook zij werden na enkele maanden vrijgelaten.

Van al deze groepen werden de jongeren en aanvankelijk ook de Joden niet als 'echte' concentratiekamp-gevangenen behandeld: ze werden niet kaalgeschoren, ze kregen geen zebra-kleding en ze kregen geen kampnummer; zebra-kleding werd aan de resterende Joden pas eind juli '43 uitgereikt en toen kregen zij ook kampnummers; kaalgeschoren werden zij nog enkele maanden later.

In mei '43 kwam er in Vught naast het aparte kampgedeelte dat als *Judendurchgangslager* fungeerde, ook een apart gedeelte dat voor vrouwen (en jonge kinderen) bestemd was: het '*Frauenkonzentrationslager*' (wij zullen het, om niet de indruk te wekken dat dit een apart concentratiekamp was, als '*Frauenlager*' aanduiden); hierin werden vrouwen opgenomen die *Polizeihäftling* waren of aan wie *Schutzhaft* opgelegd was.² Dat *Frauenlager* had dus dezelfde functie als het *Schutzhaftlager* maar het kreeg er nog twee functies bij: het werd verblijfplaats van de Joodse vrouwen en kinderen uit nog weer een nieuwe groep gevangenen: de gijzelaars.

¹ Er zijn in Vught naar schatting ca. duizend Belgen, ca. tweehonderd Fransen en ca. honderd Duitsers ingeschreven en voorts negentien Polen, negen Italianen, vijf Joegoslaven, vier Hongaren, twee Spanjaarden, één Marokkaan, één Noor, één Rus, één Turk en één Chinees. Deze opgave is vermoedelijk niet geheel volledig.

² Als kleding droegen die vrouwen niet zebra-pakken, maar blauwe overalls met een brede, rode strook op de rug; als hoofdbedekking hadden zij, anders dan de mannen, geen muts maar een blauwe doek met witte stippels.